

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำและตรวจการวิเคราะห์คำในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง

1. พ่อครูบุญคิด วัชรศาสตร์ ครูภูมิปัญญาไทย สาขาภาษาและวรรณกรรม
ล้านนา จังหวัดเชียงใหม่
2. อาจารย์ไพฑูรย์ ดอกบัวแก้ว สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. อาจารย์สนั่น ธรรมธิ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำและตรวจแบบฝึกภาษาล้านนา

1. อาจารย์ ดร.สุทัศน์ ตาแสงร้อย ผู้ช่วยผู้จัดการ โรงเรียนธรรมราชศึกษา
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. อาจารย์เฉลิมพล จิตติวัฒนพงศ์ ครูสอนประจำโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
(มัธยม) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3. อาจารย์ศิริพงษ์ วงศ์ไชย กรรมการสภาวัฒนธรรม อำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่

4. อาจารย์พิชญพรพรรณ อนันตบุญวัฒน์ หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย
โรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

5. อาจารย์กิตติศัพท์ ไจทน ครูสอนวิชาภาษาล้านนา
โรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แบบตรวจสอบผลการวิเคราะห์ค่าในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่องมหาวิบาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

**แบบตรวจสอบผลการวิเคราะห์คำ
ในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก**

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบผลการวิเคราะห์ฉบับนี้ใช้ตรวจสอบผลการวิเคราะห์คำในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก เป็นแบบตรวจสอบที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตรวจสอบได้ตรวจสอบผลการวิเคราะห์คำ ซึ่งจะเกี่ยวกับการสร้างคำ การใช้คำ ความหมายของคำ ที่ปรากฏอยู่ในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก

ผู้ศึกษาได้สังเกตเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบผลการวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษ จึงขอความกรุณาท่านได้ตรวจสอบผลการวิเคราะห์ตามความเป็นจริงมากที่สุด

เอกสารประกอบการตรวจสอบผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

- 1) คำศัพท์ในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก
- 2) ตารางวิเคราะห์การสร้างคำ การใช้คำ ความหมายของคำ

แบบตรวจสอบผลการวิเคราะห์ คำในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1	การตรวจสอบการสร้างคำแบ่งเป็น คำประสม มีจำนวน 107 คำ
คำซ้อน มีจำนวน 42 คำ
ตอนที่ 2	การตรวจสอบการใช้คำแบ่งเป็น การใช้คำนาม จำนวน 34 คำ
การใช้คำลักษณนาม จำนวน 19 คำ การใช้คำสรรพนาม 10
คำ การใช้คำกริยา 21 คำ การใช้คำสันธาน 11 คำ
ตอนที่ 3	การตรวจสอบความหมายของคำ แบ่งเป็น ความหมายโดยตรง จำนวน 20 คำ ความหมายเชิงอุปมา จำนวน 5 คำ
ความหมายแฝง จำนวน 5 คำ ความหมายตามบริบท
จำนวน 10 คำ ความหมายนัยประหวัด จำนวน 5 คำ

ตอนที่ 1 การสร้างคำ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

ใช่ หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ไม่ใช่ หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นอย่างมาก

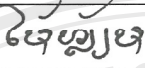

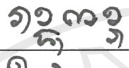

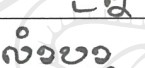
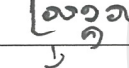
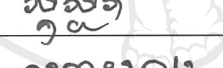
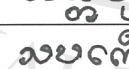
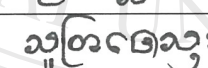

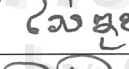
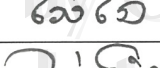
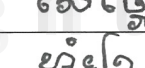

การสร้างคำ

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	กฎหมาย กฏหมาย			
2	กระทำการ กระทำ			
3	ก้อนหิน ก้อนหิน			
4	กำจัด กำจัด			
5	กินเข้าแดง (ข้าว) กินข้าวแดง			
6	กินเหล็กแดง กินเหล็กแดง			
7	กินเหล้า กินเหล้า			
8	ช่วงแก้ว ช่วงแก้ว			
9	ช่วงเจตนิษ ช่วงเจตนิษ			
10	ช่วงไม้มหาโพธิ์ ช่วงไม้มหาโพธิ์			
11	เข้าของ (ข้าวของ) เข้าของ			
12	ชี้ช่วยยาน ชี้ช่วยยาน			
13	ชุ่นเสียด ชุ่นเสียด			
14	คอปอง คอปอง			
15	คำปาก คำปาก			
16	คุณแก้วทั้งสาม คุณแก้วทั้งสาม			

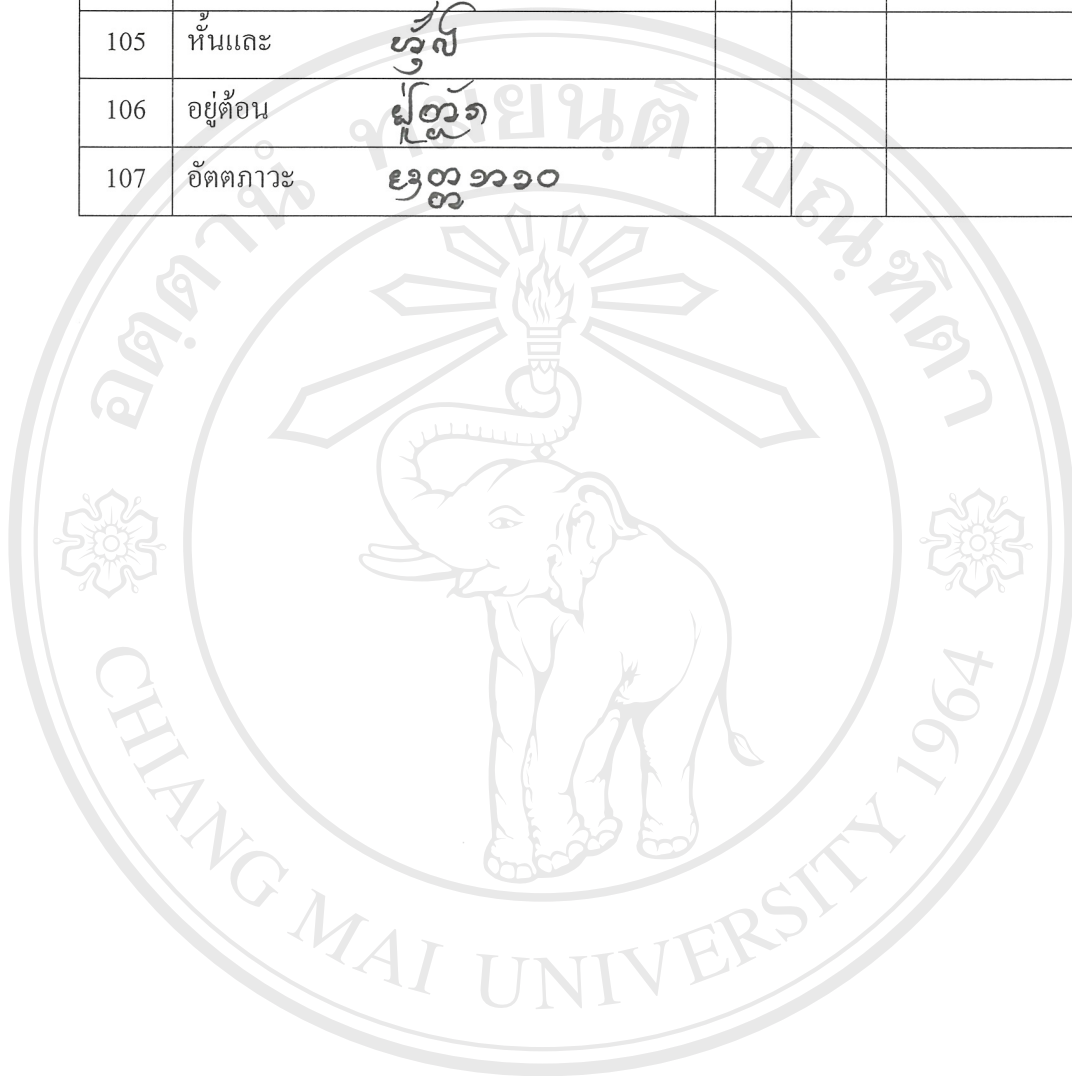
ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
17	จ่ายกิน <u>จ่ายกิน</u>			
18	จำเลี้ยงวัว <u>จำเลี้ยงวัว</u>			
19	จำพวก <u>จำพวก</u>			
20	เจ็บหัว <u>เจ็บหัว</u>			
21	เจ้าภิกษุ <u>เจ้าภิกษุ</u>			
22	เจ้ารสี <u>เจ้ารสี</u>			
23	ใจมยา <u>ใจมยา</u>			
24	ฉันทเข้า(ข้าว) <u>ฉันทเข้า</u>			
25	ฉันทน้ำ <u>ฉันทน้ำ</u>			
26	ชั้นฟ้า <u>ชั้นฟ้า</u>			
27	ชาติหลัง <u>ชาติหลัง</u>			
28	ชาวเจ้า <u>ชาวเจ้า</u>			
29	ชั้นหมง้วน <u>ชั้นหมง้วน</u>			
30	ใช้แทน <u>ใช้แทน</u>			
31	ชาวห้อง <u>ชาวห้อง</u>			
32	คอยพูเขา <u>คอยพูเขา</u>			
33	คังไฟ <u>คังไฟ</u>			
34	คูลา <u>คูลา</u>			
35	เด็กน้อย <u>เด็กน้อย</u>			
36	ครัสพะทยา <u>ครัสพะทยา</u>			
37	ตั้งใจ <u>ตั้งใจ</u>			
38	ตั้งหู <u>ตั้งหู</u>			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
39	ทางเข้า(ข้าว)			
40	เต็มเพียง			
41	แต่งอยา (ยา)			
42	ถ่มน้ำลาย			
43	ถั่งออก			
44	ถือเอา			
45	ทิวพโสดา			
46	เทบฝั่งน้ำ			
47	ซั่มเทศนา			
48	นักรบราชญ์			
49	นั่งสูง			
50	นุ่นแล้ว			
51	น้ำแม่			
52	น้ำลาย			
53	น้ำใส			
54	ในเรือน			
55	บ่เลี้ยง			
56	บังเกิด			
57	บัดเดี๋ย			
58	บุชยันต์			
59	ใบตอง			
60	ปายไม้			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
61	ปาวตก	ปอ๓๓		
62	ปู่คะจังกอ	ป๓๓๓๓๓		
63	ฟ้าทิพย์	ผ๓๓๓		
64	พิศธัมม์	ผ๓๓๓		
65	พิว้า	ผ๓๓๓		
66	ผู้แก่	ผ๓๓๓		
67	แผ่นดิน	ผ๓๓๓		
68	ฝูงฉิ่ง	ผ๓๓๓		
69	พระเจ้า	ผ๓๓๓		
70	พระธัมม์	ผ๓๓๓		
71	พระยา	ผ๓๓๓		
72	พระสังฆะ	ผ๓๓๓		
73	พอกหัว	ผ๓๓๓		
74	พินผักกาด	ผ๓๓๓		
75	พายหลัง	ผ๓๓๓		
76	เพ็ญรู้	ผ๓๓๓		
77	มหากรุณา	ผ๓๓๓๓๓๓		
78	มหากัปปี	ผ๓๓๓๓๓		
79	มหาโพธิ์	ผ๓๓๓๓๓		
80	มากนั้ก	ผ๓๓๓๓		
81	ม้างสังฆะ	ผ๓๓๓๓		
82	แม่น้ำ	ผ๓๓๓		

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
83	ไม้เหล็ยม 			
84	รถสี่วิกาย 			
85	ราชการ 			
86	ริพล 			
87	ถวาดคอย 			
88	ลำทุกข์ 			
89	ลำบาก 			
90	ลีนขาว 			
91	ลูกสิกข์ 			
92	โลกเอา 			
93	สร้างสมพาน 			
94	สั่งสอน 			
95	สกัดปลูกตะ 			
96	สุบเก็บ 			
97	สูตรเทศนา 			
98	สุมา 			
99	เสวยทุกข์ 			
100	ใส่ขุม 			
101	ใส่ใจ 			
102	ใส่โทษ 			
103	หมออยา (ยา) 			
104	หมากเคี้ยว 			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำประสม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
105	หั่นแฉะ หั่น			
106	อยู่ต้อน อยู่			
107	อืดทภาวะ อืด			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำซ้อน		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	กัมมวิบาก กมฺมวิบก			
2	กว้างขวาง กวางฺกวาง			
3	กาละคาบ กคฺค			
4	คูตถาคต (กุ) กคฺตถาคต			
5	จับหนึ จับฺหนึ			
6	จีเยี้ยว จีเยี้ยว			
7	ขุนเสี้ย ขุนเสี้ย			
8	เขตแดน เขตแดน			
9	คบข่า คบข่า			
10	ครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์			
11	ควันไฟ ควันไฟ			
12	ค่อมเพียง ค่อมเพียง			
13	คำจา คำจา			
14	จิ้งจก จิ้งจก			
15	จตุตถาย จตุตถาย			
16	ชีพื้นชีเพ็ ชีพื้นชีเพ็			
17	คอยพู่เขา คอยพู่เขา			
18	คั้งรือชา คั้งรือชา			
19	คี่หี คี่หี			
20	คูตถากิน คูตถากิน			
21	ได้ไซ้ได้แทน ได้ไซ้ได้แทน			
22	ติเตียนนินทา ติเตียนนินทา			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำซ้อน		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
23	ตั้งออก ตั้งออก			
24	ทุกขเวทนา ทุกขเวทนา			
25	น้ำสมุทร น้ำสมุทร			
26	บ้านเมือง บ้านเมือง			
27	ปากจ้ำ ปากจ้ำ			
28	ป้ายหนี ป้ายหนี			
29	ป่าเป้ง ป่าเป้ง			
30	เป็นถ้อยเป็นคำ เป็นถ้อยเป็นคำ			
31	ผีเผด ผีเผด			
32	ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เฒ่าผู้แก่			
33	พายุลูก พายุลูก			
34	พายุล้าง พายุล้าง			
35	มากนัก มากนัก			
36	ไร่สวนเรือก ไร่สวนเรือก			
37	นางพร่อง นางพร่อง			
38	สลั่งสั้นเทหะ สลั่งสั้นเทหะ			
39	สวนเรือก สวนเรือก			
40	หนทาง หนทาง			
41	หยากเหยื่อ หยากเหยื่อ			
42	อันห้อยอันแควบ อันห้อยอันแควบ			

ตอนที่ 2 การใช้คำ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

ใช่ หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
 ไม่ใช่ หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นอย่างมาก

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	ช่วงแก้ว			
2	ช่วงเจตียะ			
3	ช่วงไม้มหาโพธิ์			
4	เข้าของ (ข้าว)			
5	คอปอง			
6	คุณแก้วทั้งสาม			
7	ชั้นหมูจ้วน			
8	เจ้าภิกขุ			
9	เจ้ารสี			
10	ใช้แทน			
11	ใจมายา			
12	ชาวเจ้า			
13	คอยพูเขา			
14	เด็กน้อย			
15	ตางเข้า (ข้าว)			
16	น้ำแม่			
17	น้ำลาย			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
18	น้ำใส	น้ำ		
19	ในเรือน	เรือน		
20	ผ้าทิพย์	ทิพย์		
21	ผู้แก่	ผู้		
22	แผ่นดิน	ดิน		
23	ฝูงหญิง	หญิง		
24	พระเจ้า	เจ้า		
25	พระธัมม์	ธัมม์		
26	พระยา	ยา		
27	พระสังฆะ	สังฆะ		
28	พอกหัว	หัว		
29	ฟันผกกัด	ฟัน		
30	แม่น้ำ	น้ำ		
31	ไม้เหลี่ยม	ไม้		
32	ใส่โทษ	โทษ		
33	หมออชา	อชา		
34	หมากเคี้ยว	เคี้ยว		

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำลักษณะนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	ดูราอานนทเมื่อก่อนกู (กู) ได้เกิดเป็นเด็กน้อยผู้ 1 ได้เก็บก้อนหินลงไว้หนทาง คำว่า ก้อน เป็นลักษณะนาม			
2	คนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากแห่งเขาได้ตกรากนานประมาณว่าได้ 7 กัปป์ คำว่ากัปป์ เป็นลักษณะนาม			
3	กู (กู) พระตถาคตได้เป็นพระชาติ 1 ได้เสวยสัมปตติ คำว่า ตน เป็นลักษณะนาม			
4	ในกาละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 คำว่า คาบ เป็นลักษณะนาม			
5	ในกาละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 คำว่า ต้น เป็นลักษณะนาม			
6	ยังมีหนูตัว 1 คำว่า ตัว เป็นลักษณะนาม			
7	คนทั้งหลายฝูงใดได้ที่อสุภะเกิบดินเข้าไปในช่วงแก้ว คำว่า ฝูง เป็นลักษณะนาม			
8	แล้วพระพุทธรเจ้าก็ขึ้นมาถึงแม่น้ำที่ 1 ก็อินล้าบมากหนัก คำว่า แม่ เป็นลักษณะนาม			
9	ปรารถนุเชิงอุปาสะกะผู้หนึ่ง ชื่อว่า จุนทะ คำว่า ผู้หนึ่ง เป็นลักษณะนาม			
10	พระพุทธรเจ้าก็กล่าวว่าคุณราอานนทอันนี้หากเป็นแต่ด้วยวิบาก คำว่า อัน เป็นลักษณะนาม			
11	กู (กู) พระตถาคตก็ได้เกิดท้องแม่ได้ปายหนีออกไปจากเวียงมิถิราไปอยู่เมืองกบิลจัมปา จึงประสูติออกมาใหญ่ขึ้นมายุได้ 16 ปี คำว่า ปี เป็นลักษณะนาม			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำลักษณนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
12	ดูราอานนทเมื่อก่อนคุณ (คุณ) พระตถาคตได้ใส่ โทษแก่เจ้ารสิตน 1 ว่าท่านยังเสพกามกิเลส ด้วยวิบากอันนั้นบ่เลี้ยง <u>เทื่อ</u> คำว่า <u>เทื่อ</u> เป็น ลักษณนาม			
13	ข้าแต่พระพุทธเจ้าคนทั้งหลายปางพร่องนั้น ได้เกิดมาในสัญจิวนารกและโลธวนารกและ ต่าป็นนารกและอวีจิวนารกทั้งหลาย 8 <u>หม้อ</u> คำว่า <u>หม้อ</u> เป็นลักษณนาม			
14	เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็เทศน์ขัมมอันนี้แล้ว เป็นอันกว้างขวางดังนี้แล้วคนทั้งหลาย คำว่า คน เป็นลักษณนาม			
15	ดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ถือมิจฉาทิฐิ อันศีลธรรมปู้คุณแก้วทั้ง 3 <u>จำพวก</u> คำว่า จำพวก เป็นลักษณนาม			
16	เมื่อพายุถุนได้เกิดเป็นผีเป็นเผดมีต่นสูงได้ 60 <u>โยชนะ</u> มีตัวใหญ่ 8 <u>พันวา</u> คำว่า <u>โยชนะ</u> และ <u>วา</u> เป็น ลักษณนาม			
17	กินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าทั้ง 3 <u>ประการ</u> คำว่า <u>ประการ</u> เป็นลักษณนาม			
18	ก้นพ้นจากนารกแล้วได้มาเป็นผีเผดมีหัวยาว ได้ 9 <u>โยชนะ</u> มีลิ้นยาวได้ 7 <u>โยชนะ</u> มีต่นสูง ได้ 25 <u>โยชนะ</u> คำว่า <u>ยาว</u> และ <u>สูง</u> เป็น ลักษณนาม			
19	ยังมีขุมอัน 1 เล็กก็ได้โยชนะ <u>กว้าง</u> ก็ได้โย ชนะร้อยปีทิพย์ไหนเทวดาเอาฝิ่นฝักกาดและ เม็ดมาใส่ขุม คำว่า <u>เล็ก</u> และ <u>กว้าง</u> เป็น ลักษณนาม			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำสรรพนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	คุณ (คุณ) พระตถาคตหากได้กระทำมานี้ก็จักได้ ต้องทุกข์เวทนาตั้งกล่าวมานี้ทุกอันดีหลี คำว่า คุณ เป็นคำสรรพนาม			
2	เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าได้ยนิกลา คำจำ แห่ง มหาอนนทเถรเจ้า คำว่า เจ้า เป็นคำสรรพนาม			
3	ข้าแต่พระพุทธเจ้าคนทั้งหลาย ลางพร่อง นั้น ได้เกิดมาในสัจจนิเวศนารก คำว่า พระพุทธเจ้า เป็นสรรพนาม			
4	พระตถาคตได้เป็นพระยาดน 1 ได้สวย สัมปัตติกระทำกรบ้านเมือง คำว่า พระยา เป็นคำสรรพนาม			
5	คนทั้งหลายฝูงใดได้เอาข้าวของของท่านทั้ง หลาย คำว่า ท่าน เป็นสรรพนาม			
6	นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายพึงรู้ดังนี้ตั้งเราจักรู้มา นี้ คำว่าเรา เป็นสรรพนาม			
7	อนนทเถรเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าว่าดังนี้ ภัณฑ ข้าแต่ พระพุทธเจ้า คำว่า ข้าแต่ เป็นสรรพ นาม			
8	พระตถาคตจักกล่าววิบากแห่งสูท่านทั้ง หลายนี้และ คำว่า สู เป็นสรรพนาม			
9	เหตุตั้งอันเขาทั้งหลายได้ตักสังฆตนากรและ ดูราอนนทคนทั้งหลายฝูงใด คำว่า เขา เป็น สรรพนาม			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำสรรพนาม		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
10	พระพุทธเจ้าเมื่อฉันข้าวของในเรือนกับทั้ง ชาวเจ้าภิกขุทั้งหลายได้ 500 คน คำว่า ฉัน เป็นสรรพนาม			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำกริยา		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	กินเข้า (ข้าว) แดง			
2	กินเหล็กแดง			
3	จ่ายกิน			
4	จำเลี้ยงวัว			
5	ใช้แทน			
6	ฉันทน้ำ			
7	ตั้งไฟ			
8	ตั้งหู			
9	ถ่มน้ำลาย			
10	ถือเอา			
11	นันทแล้ว			
12	บ่เสียง			
13	บังเกิด			
14	พิศธัมม์			
15	พอกหัว			
16	ม้างสังฆะ			
17	ลำทุกซ์			
18	ลูกสิกซ์			
19	ใส่ขุม			
20	ใส่ใจ			
21	ใส่โทษ			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำสันธาน		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	ปรารภเชิงอุปมาสะกະผู้หนึ่งชื่อว่า จุนทะ ให้เป็นเหตุแก่ขั้มเทศนานาญาณแล้ว พระก็เทศนา คำว่า ให้ เป็นคำสันธาน			
2	ปรารภเชิงอุปมาสะกະผู้หนึ่งชื่อว่า จุนทะ ให้เป็นเหตุแก่ขั้มเทศนานาญาณแล้ว พระก็เทศนา คำว่า แล้ว เป็นคำสันธาน			
3	พระพุทธเจ้าเมื่อฉันเข้าไปในเรือนกับทั้งชาว เจ้าภิกขุทั้งหลาย คำว่า กับ เป็นคำ สันธาน			
4	พระพุทธเจ้าได้กินขึ้นหมุง่วนแล้วเลื้อคก็ ตั้งออกมาบัดเดียว คำว่า ก็ เป็นคำ สันธาน			
5	ปู่หื้อพระพุทธเจ้าอนแทบฝั่งน้ำที่นั่น หั้นและพระพุทธเจ้าก็ใช้ห้อมหาอานนท คำว่า หั้นและ เป็นคำสันธาน			
6	พระพุทธเจ้าก็กล่าวว่ดูราอานนทอันนี้ หากเป็นแต่ด้วยวิบาก คำว่า อันนี้ เป็นคำ สันธาน			
7	พระพุทธเจ้าอันกระทำแต่พายหลังมาอัน นับบได้มาเทศนา คำว่า แต่ เป็นคำ สันธาน			
8	เมื่ออุ (กุ) ได้เกิดเป็นสุวรรณสามพระยาก บิลยัษได้ยิงอุ (กุ) ก็ ด้วยวิบากอุ (กุ) ได้ แทงลูกฟังกอน คำว่า ก็ เป็นคำสันธาน			
9	ดูราอานนทเมื่ออุ (กุ) พระตถาคตได้ เป็นมโหสถ คำว่า เมื่อ เป็นคำสันธาน			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	คำสันธาน		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
10	ด้วยวิบากแห่งสัตว์ผู้ขยทงหลายเป็น ตั้งรือชาเมื่อนั้นพระพุทเจ้า คำว่า เมื่อ นั้น เป็นคำสันธาน			
11	ฝูงญิงมีใจมาทกับด้วยชาวเจ้าตนมีศีลมี ธัมม คำว่า ทกับ เป็นคำสันธาน			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 ความหมายของคำ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

ใช่	หมายถึง	การวิเคราะห์ถูกต้องตามหลักวิชาการ
ไม่ใช่	หมายถึง	การวิเคราะห์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
ลักษณะความหมายของคำ		
ความหมายโดยตรง	หมายถึง	ความหมายตามปกติของคำ เนื้อความเป็นอย่างไรความหมายก็เป็นอย่างนั้น
ความหมายเชิงอุปมา	หมายถึง	ความหมายของคำที่กลายไปจากความหมายเดิม
ความหมายตามบริบท	หมายถึง	ความหมายของคำจะขึ้นอยู่กับความหมายในประโยค
ความหมายแฝง	หมายถึง	ความหมายย่อยที่เร้นอยู่ในความหมายใหญ่หรือความหมายปกติ เพื่อบอกลักษณะหรือรายละเอียดบางอย่างของความหมายใหญ่อีกชั้นหนึ่ง

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย โดยตรง		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	พระตถาคตได้เป็นพระยาคณ 1 ได้เสวยสัมปตติ กระทำการบ้านเมือง คำว่า กระทำการ เป็น ความหมายโดยตรง			
2	ของพระเจ้าจ่ายกัณบได้ใช้แทนคนทั้งหลายฝูง นั้นวิบากเขาได้ตถนารก คำว่า ใช้แทน เป็น ความหมายโดยตรง			
3	สังคายนาจารย์เจ้ากฎหมายด้วยอภิกถญาณกล่าวว่า คำว่า กฎหมาย เป็นความหมายโดยตรง			
4	ยังมีคอยพหูเขาลูก 1 สูงได้โยชนะกว้างก็ได้โย ชนะ คำว่า คอยพหูเขา เป็นความหมายโดยตรง			
5	กาละคาบ 1 กุพระตถาคตได้เป็นเด็กน้อยไป เลี้ยงวัว คำว่า เด็กน้อย เป็นความหมายโดยตรง			
6	ผู้ขำก็ตั้งหูฟังใส่ใจจำเอายังธัมมเทศนาแห่งพระ พุทธเจ้า คำว่า ตั้งหู เป็นความหมายโดยตรง			
7	ได้เสียหยากเหื่อใบตองหมากเคี้ยวถมน้ำลาย และจี่เยี้ยว คำว่า ถมน้ำลาย เป็นความหมายโดย ตรง			
8	มหาอานนทเถรเจ้าถือเอาธัมมิกกรกไปตักเอา ย้งน้ำแม่มาหื้อ คำว่า ถือเอา เป็นความหมาย โดยตรง			
9	นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายพึงรู้คั้งนี้ คั้งเราจักรู้มานี้ คำว่า นักปราชญ์ เป็นความโดยตรง			
10	มหาอานนทเถรเจ้าไปตักเอาน้ำที่ใดน้ำที่นั่นก็ ขุ่นเสียได้ <u>น้ำใส</u> คำว่า น้ำใส เป็นความโดย ตรง			

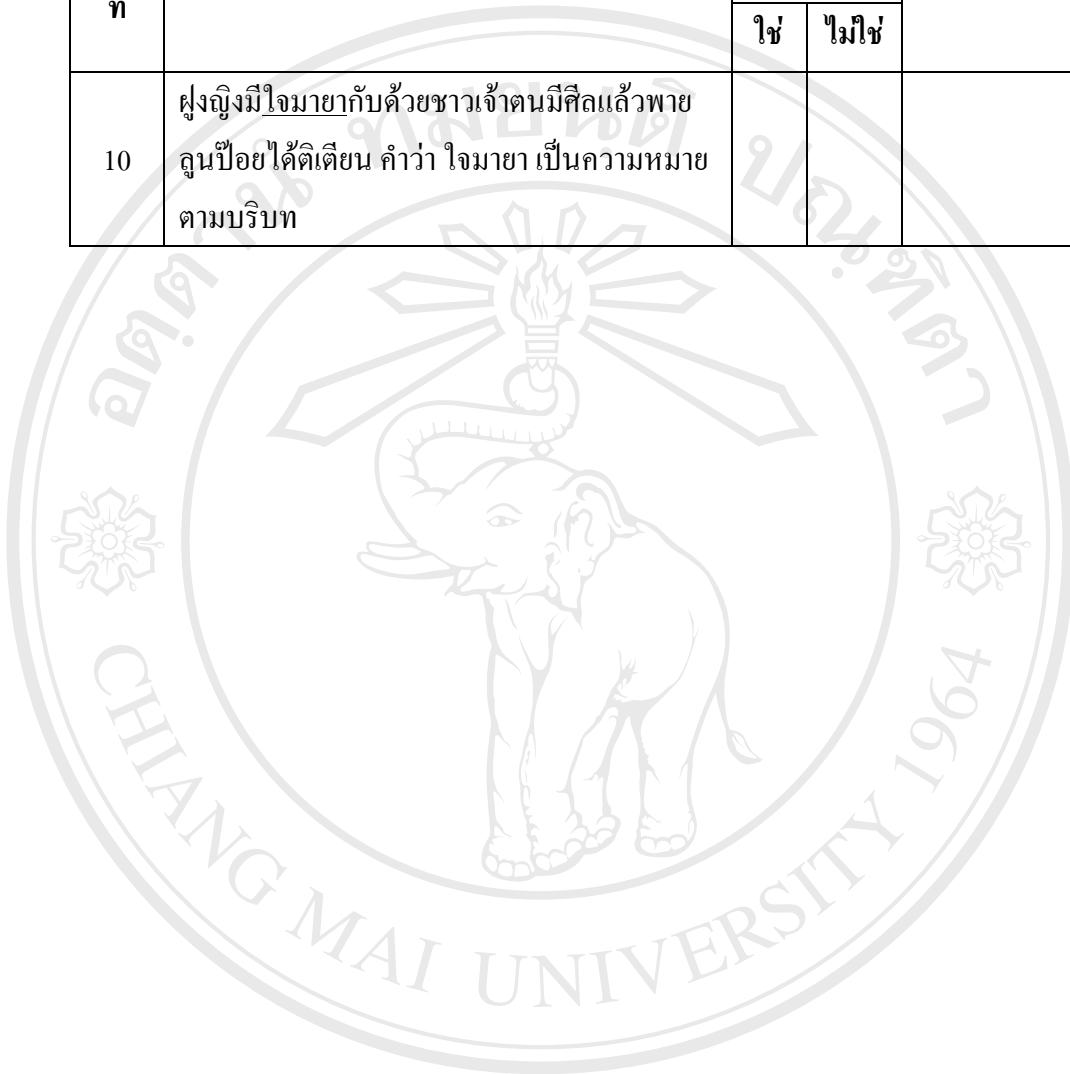
ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย โดยตรง		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
11	คนทั้งหลายฝูงใดได้เอาเข้า(ข้าว)ของของท่าน ทั้งหลาย คำว่า เข้า(ข้าว)ของ เป็นความโดยตรง			
12	กระทำการบ้านเมืองได้ชาวปีแล้วก็ได้ขังนางไว้ ชาวห้องไว้เสพกามกิเลส คำว่า ชาวห้อง เป็น ความหมายโดยตรง			
13	มหาอานนทเถรเจ้าถือเอาข้อมมิกรกไปตักเอา ย้งน้ำแม่มาหื้อ คำว่า ถือเอา เป็นความโดยตรง			
14	ฝูงนิงมีใจมายกกับด้วยชาวเจ้าตนมีศีลแล้วพวย ลุนป้อยพอยได้ตีเตียน คำว่า ฝูงนิง เป็นความ หมายโดยตรง			
15	พระพุทธเจ้าเมื่อฉันเข้า(ข้าว)ในเรือนกับทั้งชาว เจ้ากิกขุทั้งหลาย ในเรือน เป็นความหมายโดย ตรง			
16	คนฝูงใดบังเกิดคือว่าใส่โทษแก่สังฆะและมัง สังฆะ บังเกิด เป็นความหมายโดยตรง			
17	ยังมีหนูตัว 1 แพงมั่งอยู่พายไม้ต้นนั้น พายไม้ เป็นความหมายโดยตรง			
18	ได้อาของเจตียะและของพระเจ้าจ่ายกินบ่ได้ใช้ แทน พระเจ้า เป็นความหมายโดยตรง			
19	ของพระเจ้า พระธัมม์ พระสังฆะ ของบุชาไม้ มหาโพธิ์ พระธัมม์ เป็นความหมายโดยตรง			
20	กู (กู) พระตถาคตได้เป็นพระยาดน 1 ได้เสวย สัมปัตติ พระยา เป็นความหมายโดยตรง			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย เชิงอุปมา		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	คนทั้งหลายฝูงใดได้ถือสุขเก็บคืนเข้าไปในช่วง แก้วและช่วงเจดีย์ คำว่า ช่วงแก้ว เป็นความเชิง อุปมา			
2	ได้ถ้อมมีจกาทิฐอันผิครมมับรู้คุณแก้วทั้งสาม จำพวก คำว่า คุณแก้วทั้งสาม เป็นความเชิง อุปมา			
3	เมื่ออุ (ภู) ได้เป็นพระเจ้าเกิดมาในโลกนี้วิบาก อุ (ภู) ได้กินเข้า (ข้าว) แดงเพื่ออื่นและ คำว่า กินเข้า (ข้าว) แดง เป็นความเชิงอุปมา			
4	เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้ นิโครตต้น 1 คำว่า ตั้งไฟ เป็นความหมายเชิง อุปมา			
5	ได้ดำผู้มีศีลว่าสูนี้เท่าดีกินเหล็กแดงตางเข้า (ข้าว) ว่าอื่น คำว่า ตางเข้า (ข้าว) เป็นความหมายเชิง อุปมา			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย แฝง		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	ได้คำผู้มีศีลว่าสุนัขเห่าดีกินเหล็กแดงต่างเข้า(ข้าว) ว่าอัน คำว่า กินเหล็กแดง เป็นความหมายแฝง			
2	ร้อยปีทิพย์ไหนเทวดาเอาผ้าทิพย์มาลวดดอย อันนั้นหื้อค่อมเพียงแผ่นดิน คำว่า ผ้าทิพย์ เป็น ความหมายแฝง			
3	ด้วยวิบากอันนั้นบ่เสี้ยงเทื่อเมื่อ คุณ (กู) พระตถาคต คำว่า บ่เสี้ยง เป็นความหมายแฝง			
4	ร้อยปีทิพย์ไหนเทวดาเอาฟันฝักกาดและเม็ดมา ใส่ขุมอันนั้น คำว่า ฟันฝักกาด เป็นความหมาย แฝง			
5	มีตนสูงได้ 25 โยชนะด้วย กัมมวิบาก อันได้ดู กินน้ำเหล้า คำว่า กัมมวิบาก เป็นความแฝง			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย ตามบริบท		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	บุคคลละอุนชายทั้งหลายฝูงใดได้เอาของเจตียะ และของพระเจ้าจ่ายกิน คำว่า จ่ายกิน เป็น ความหมายตามบริบท			
2	ดูราอานนทในกาละคาบ 1 พระตถาคตได้เป็นจำ เลียงวัว คำว่า จำเลียงวัว เป็นความตามบริบท			
3	ด้วยวิบากพระพุทธรเจ้าได้กิน <u>ขึ้นหมู้ง่วน</u> แล้ว เลือดก็ถึงออกมา คำว่า ขึ้นหมู้ง่วน เป็นความ หมายตามบริบท			
4	เหตุตั้ง <u>อันตถาคต</u> รู้ชาติหลังก็บปากจา คำว่า ชาติหลัง เป็นความหมายตามบริบท			
5	พระพุทธรเจ้าเมื่อฉันเช้า (ข้าว) ในเรือนกับทั้ง ชาวเจ้าภิกขุทั้งหลาย คำว่า ชาวเจ้า เป็น ความหมายตามบริบท			
6	คนทั้งหลายฝูงใดได้ถือสุบเก็บคืนเข้าไปในช่วง แก้วและ <u>ช่วงเจตียะ</u> คำว่า ช่วงเจตียะ เป็นความ หมายตามบริบท			
7	และช่วงไม้มหาโพธิ์และที่อันกฎหมายไว้หื้อแก่ พระพุทธรเจ้า คำว่า ช่วงไม้มหาโพธิ์ เป็นความ หมายตามบริบท			
8	พระพุทธรเจ้าเมื่อฉันเช้า (ข้าว) ในเรือนกับทั้ง ชาวเจ้าภิกขุทั้งหลาย คำว่า เจ้าภิกขุ เป็น ความหมายตามบริบท			
9	ได้เอาริพลไปด้วยหนทางที่ 1 ได้หื้อ <u>เจ้ารัสดีน</u> 1 ได้หนีเสียหนทาง คำว่า เจ้ารัสดี เป็นความหมาย ตามบริบท			

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย ตามบริบท		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
10	ฝูงงูมีใจมาอยู่กับด้วยชาวเจ้าตนมีศีลแล้วพายน ดูน้อยได้คิดเทียบ คำว่า ใจมายา เป็นความหมาย ตามบริบท			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลำดับ ที่	ผลการวิเคราะห์คำ	ความหมาย นัยประหวัด		เหตุผล
		ใช่	ไม่ใช่	
1	พระพุทธเจ้าได้ยืมถาคำจาแห่งมหาอนนทเถร เจ้าด้วยทิวพโสดา คำว่า ทิวพโสดา เป็นความ หมายนัยประหวัด			
2	พระพุทธเจ้านอนแทบฝั่งน้ำที่นั่นหันและ คำว่า แทบฝั่งน้ำ เป็นความหมายนัยประหวัด			
3	นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายเพิ่งรู้ครั้งนี้ ดังเราจักรู้มานี้ คำว่า นักปราชญ์ เป็นความหมายนัยประหวัด			
4	มหาอนนทเถรเจ้าถือเอาขังหมกรกไปตักเอา ขังน้ำแม่มาหื้อ คำว่า น้ำแม่ เป็นความนัย ประหวัด			
5	ได้เสียหยากเหยื่อใบตองหมากเคี้ยวถ่มน้ำลาย และจี๋เยี้ยว คำว่า น้ำลาย เป็นความหมายนัย ประหวัด			

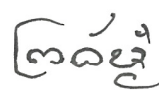

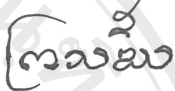

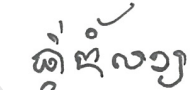

ภาคผนวก ก

ตารางผลการวิเคราะห์ค่า ในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่องมหาวิบาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางผลการวิเคราะห์การสร้างคำประสมในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่อง มหาวิบาก

คำภาษาไทยกับคำภาษาไทย	คำภาษาไทยกับคำยืม
- กระทบการ	- กฎหมาย
- ก้อนหิน	- ช่วงเจตียะ
- กินเหล้า	- ช่วงไม้มหาโพธิ์
- เก็บตีน	- เจ้าภิกษุ
- ช่วงแก้ว	- เจ้ารสี
- เข้า(ข้าว)ของ	- ใจมาษา
- คอพอง	- ฉันทเข้า(ข้าว)
- คำปาก	- ฉันทน้ำ
- คูณแก้วทั้งสาม	- ชาติหลัง
- จำเลียงวัว	- ตรัสพะทยา
- ขึ้นหมง่วน	- นักปราชญ์
- จับหัว	- ผ้าทิพย์
- ชั้นฟ้า	- ผิดธัมม์

คำภาษาไทยกับคำภาษาไทย	คำภาษาไทยกับคำขี้ม
- ชาวเจ้า 	- พระธัมม
- ไร่แทน 	- พระญา
- คังไฟ 	- พระตั้งฆะ
- เด็กน้อย 	- ราชการ
- ตั้งใจ 	- ลูกศิษย์
- ตั้งหู 	- โลกเอา
- ถ่มน้ำลาย 	- สร้างสมพาน
- น้ำแม่ 	
- น้ำลาย 	
- น้ำใส 	
- ในเรือน 	
- ป่เลี้ยง 	
- ใบตอง 	

คำภาษาไทยกับคำภาษาไทย	คำภาษาไทยกับคำยืม
- ปายไม้	ປາຍໄມ້
- ผู้แก่	ຜູ້ເດຣ່າ
- แผ่นดิน	ເລຜູ້ດີ
- ผุงยิง	ຟັງຍິງ
- พระเจ้า	ໂຈເອ
- พอกหัว	ປູກຫົວ
- ฟันผุ	ໄຫຼ່ຜູ້
- แม่ค้า	ເຈົ້າຜູ້
- ไม้เหลียม	ໄມ້ເລື້ຍ
- ลิ่นขาว	ລິ້ນຂາວ
- ไล่จุ่ม	ໄລ່ຈຸມ
- ไล่ใจ	ໄລ່ໃຈ
- ไล่โทษ	ໄລ່ໂຕ້

คำภาษาไทยกับคำภาษาไทย	คำภาษาไทยกับคำภาษาต่างประเทศ
<ul style="list-style-type: none"> - หมออชยา (ยา) - หมากเี่ยว (เคี้ยว) 	<p style="text-align: center;"> </p>

ตารางผลการวิเคราะห์การสร้างคำซ้อน ในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่อง มหาวิบาก

การซ้อนคำไทยกับคำไทย	การซ้อนคำไทยกับคำยืม	การซ้อนคำยืมกับคำยืม
- กว้างขวาง ^๓ กัฏฐอ	- กาลคาบ ^๓ กัฏฐอ	- กัมมวิบาก ^๓ กัฏฐอ
- จับหนึ่ ^๓ กัฏฐอ	- เขตแดน ^๓ กัฏฐอ	- ทุกขเวทนา ^๓ กัฏฐอ
- จี้เยี้ยว ^๓ กัฏฐอ	- ฎ (ฎ) ตถาคตะ ^๓ กัฏฐอ	
- ขุ่นเสียว ^๓ กัฏฐอ	- ครูบาอาจารย์ ^๓ กัฏฐอ	
- คบข่า ^๓ กัฏฐอ	- จุติตาย ^๓ กัฏฐอ	
- จำกิน ^๓ กัฏฐอ	- คอยพูเขา ^๓ กัฏฐอ	
- จุกกิน ^๓ กัฏฐอ	- น้ำสมุทร ^๓ กัฏฐอ	
- ไล่ไล่ได้แทน ^๓ กัฏฐอ	- ผีเผด ^๓ กัฏฐอ	
- เต็มเพียง ^๓ กัฏฐอ	- สลิ่งสั้นเทหะ ^๓ กัฏฐอ	
- ถังออก ^๓ กัฏฐอ		
- ถือเอา ^๓ กัฏฐอ		
- บ้านเมือง ^๓ กัฏฐอ		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

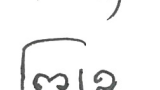

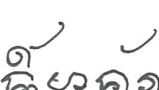
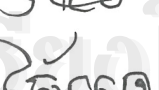

การช้อนคำไทยกับคำไทย	การช้อนคำไทยกับคำยืม	การช้อนคำยืมกับคำยืม
<ul style="list-style-type: none"> - ปายหนี ป๋ายหนี - เป็นถ้อยเป็นคำ เป็ญญี่ - ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เฒ่าผู้แก่ - มากนัก มาก - สวนเรือก สวนเรือก - หยากเขือ หยากเขือ - อันห้อยอันแควบ อันห้อยอันแควบ 		

ตารางวิเคราะห์การใช้คำในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่อง มหาวิบาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการวิเคราะห์การใช้คำนาม

ใช้เป็นประธานในประโยค	ใช้เป็นกรรมในประโยค
- เจ้ารสี 	- ข่วงแก้ว
- ชาวเจ้า 	- ข่วงเจตียะ
- คอยพู่เขา 	- ข่วงไม้มหาโพธิ์
- ผ้าทิพย์ 	- เข้า(ข้าว)ของ
- ผุงยิง 	- คอพอง
- พระยา 	- คุณแก้วทั้งสาม
- ไม้เหล็ก 	- เจ้าภิกขุ
- หมากเคี้ยว 	- ไฉมา
	- ซันหมง่วน
	- ใช้แทน
	- เด็กน้อย
	- ตางเข้า (ข้าว)
	- น้ำแม่

ใช้เป็นประธานในประโยค	ใช้เป็นกรรมในประโยค
	- น้ำลาย ນ້ຳລຽງ
	- น้ำใส ນ້ຳໃສ
	- ในเรือน ໃນເຮືອນ
	- ผู้แก่ ຜູ້ແກ່
	- แผ่นดิน ແຜ່ນດິນ
	- พระเจ้า ສົມເຈົ້າ
	- พระธัมม์ ສົມທັມ
	- พระสังฆะ ສົມສັງຂະ
	- ฟันผุ ຜົນຜູ້
	- หมอoya (ยา) ມ່ອຍໂອ

ผลการวิเคราะห์การใช้คำลักษณนาม

รูปประโยค	ลักษณนาม
<p>“บุคคละผู้ใดได้ใส่โทษแก่ครูบาอาจารย์และอุปัชฌาย์พ่อแม่ บุคคละทั้งหลายฝูงนั้นได้ตกนารกนานประมาณว่าได้ 4 กัปป์” (มหาวิบาก น. 8 บ. 2)</p>	- กัปป์
<p>“เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็เทศนาธรรมอันนี้แล้ว เป็นอันกว้างขวางดังนี้แล้วคนทั้งหลายลงพร้อมได้ฆ่าสัตว์ทั้งหลาย” (มหาวิบาก น.7 บ. 1)</p>	- คน
<p>“ดูราอาณนทในกาละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรตัน 1 ยังมีหนูตัว 1 แแบ่งมุ้งอยู่พายไม้ต้นนั้นควันไฟอันนั้นก็เมื่อรมหนูตัวนั้นอยู่บ่ได้ก็ปาวตกแม่น้ำคงคาไปหั้นและ” (มหาวิบาก น.3 บ.2)</p>	- คาบ
<p>“ประการ 1 ได้เสียดหยากเหยื่อใบตองหมากกล้วย ถ่มน้ำลายและขี้เยี่ยวและกินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าทั้ง 3 ประการ” (มหาวิบาก น. 9 บ. 5)</p>	- ประการ
<p>“ดูราอาณนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ถือมิจฉาธิฐอันผิดกรรมบรูู้คุณแก้วทั้ง 3 จำพวกบรูู้คุณท่านอันกระทำหื้อแก่ตนนั้น” (มหาวิบาก น.7 บ.4)</p>	- จำพวก
<p>“พระพุทธเจ้าก็ขึ้นมาถึงแม่น้ำที่ 1 ก็ย็นลำบากมากนักจึงจิกหื้อมหาอาณนทเถรเอาผ้ามาทบหื้อเป็น 3 ชั้น ปูหื้อพระพุทธเจ้านอนแทบฝั่งน้ำที่นั้นหั้นและ” (มหาวิบาก น. 1 บ. 5)</p>	- ชั้น

รูปประโยค	ลักษณะนาม
“จุนทอุปาสะกะมานิมนต์เอาพระพุทธรเจ้าเมื่อฉันท เข้า (ข้าว) ในเรือนกับทั้งชาวเจ้าภิกขุทั้งหลายได้ 500 <u>คน</u> เป็นบริวาร” (มหาวิบาก น.1 บ.3)	- คน
“ดูราอนนทในกาละคาบ 1 เมื่อตลาคตยังสร้าง สมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 ยังมีหนูตัว 1 แบ่งมุ้งอยู่ป่าไม้ต้นนั้นควันไฟอันนั้นก็เมื่อรม หนูตัวนั้นอยู่บ่ได้ก็ปาวตกแม่น้ำคงคาไป หันและ” (มหาวิบาก น.3 บ.2)	- ต้น - ตัว
“ดูราอนนทบุคคะฉิงชายทั้งหลายฝูงใดและได้ กระทำตั้งกู (กู) พระตลาคตหากได้กระทำมานี้ก็ จักได้ต้องทุกขเวทนาดังกล่าวมานี้ทุกอันดีหลี” (มหาวิบาก น. 6 บ. 1)	- ฝูง
“เมื่อพายุลุนได้เกิดเป็นฝืนเป็นเผดมีตสูงได้ 60 <u>โยชนะ</u> มีตัวใหญ่ 8 พันวา (มหาวิบาก น. 9 บ.3)	- โยชนะ - วา
“กู(กู)พระตลาคตก็ได้เกิดท้องแม่ได้ปายหนีออก ไปจากเวียงมิถิราไปอยู่เมืองกบิลจัมปาจึงประสูติ ออกมา ใหญ่ขึ้นมาอายุได้ 16 ปี ไปค้าสะเปา สะ เปาก็แตกตกรน้ำ สมุทได้ 7 <u>วัน</u> ” (มหาวิบาก น. 3 บ. 4)	- วัน

รูปประโยค	ลักษณะนาม
<p>“ข้าแต่พระพุทธเจ้าคนทั้งหลายลงพร่องนั้นได้ เกิดมาในสัญจิวนารกและโลรุนารกและต่าปีน นารกและอวีจันารกทั้งหลาย 8 <u>หม้อ</u>” (มหาวิบาก น. 6 บ. 3)</p>	- หม้อ
<p>“ดูราอนนทพระตถาคคพ้าเพ็งบารมีธัมม์ทั้งหลาย นานประมาณได้ 4 <u>อสงไขย</u>ปลายแสนมหากัปปี จึงจักได้ตรัสพหยาสัพพัญญูเป็นพระเพื่อจัก ตรัส ความสลึง สันเทหะ แก่คนและเตวคาทั้งหลาย” (มหาวิบาก น. 6 บ. 4)</p>	- อสงไขย
<p>“ว่าดูราอนนท<u>อัน</u>นี้หากเป็นแต่ด้วยวิบาก แห่ง กู (กู) พระตถาคคแต่พายหลังพันมาค้าย” (มหา วิบาก น. 2 บ. 1)</p>	- อัน

ผลการวิเคราะห์การใช้คำสรรพนาม

รูปประโยค	คำสรรพนาม
“คนทั้งหลายลงพร่องได้มาสัตว์ทั้งหลายมีต้นว่า แพะและสุนัขเหตุตั้งอันเขาทั้งหลายได้ตกลงมต นารก” (มหาวิบาก น.7 บ. 2)	- เขา
“พระพุทธเจ้าก็กล่าวว่าคุณราอานนทอันนี้หากเป็น แต่ด้วยวิบากแห่งคุณ(คุณ)พระตถาคตแต่พายหลังพื้น มาตาย” (มหาวิบาก น.2 บ.2)	- คุณ (คุณ)
“เมื่อนั้นพระพุทธเจ้าได้ยินกถาคำจาแห่งมหา อานนทเถระเจ้าด้วยทิพโสตแล้วพระพุทธเจ้าจึง กล่าวว่าคุณราอานนท” (มหาวิบาก น.6 บ. 4)	- เจ้า - พระพุทธเจ้า
“ท่านทั้งหลายใครรู้จุกตั้งใจฟังด้วย อันคบย่ำตั้งพระตถาคตจักกล่าววิบากแห่งสูท่าน ทั้งหลายนี้และ” (มหาวิบาก น.6 บ.5)	- ท่าน - สู
“คุณราอานนทเถระในกาละคาบ 1 คุณ (คุณ) พระตถาคตได้ เป็นพระยาคน 1 ได้เสวยสัมปัตติ” (มหาวิบาก น.2 บ. 5)	- พระยา
“นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายพึงรู้ตั้งเราจักรู้มานี้” (มหาวิบาก น.1 บ. 3)	- เรา

ผลการวิเคราะห์การใช้คำกริยา

รูปประโยค	คำกริยา
<p>“ดูราอานนทในกาลเมื่อก่อนตถาคตได้เกิดเป็นภิกขุตน 1 เมื่อสอนลูกสิกข์กู (กู) ได้คำผู้มีศีลว่าสูนี้เท่าดีกินเหล็กแดงตางเข้า (เข้า) ว่าอัน เมื่อกู(กู) ได้เป็นพระเจ้าเกิดมาในโลกนี้วิบากกูได้กินเข้า (เข้า) แดงเพื่ออันและ” (มหาวิบาก น.5 บ. 4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กินข้าวแดง - กินเหล็กแดง - ลูกสิกข์
<p>“พระพุทธเจ้าก็ฉันน้ำอันชุ่มแล้วก็จึงจักเอามายังวิบากแห่งพระพุทธเจ้าอันกระทำแต่พายหลังมาอันนับไปได้มาเทศนาแก่มหาอานนทเถรที่รู้ตั้งนี้” (มหาวิบาก น.2 บ.2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ฉินน้ำ - ใช้แทน
<p>“ดูราอานนทในกาลละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 ยังมีหนูตัว 1 แปรมุ้งอยู่พายไม้ต้นนั้นควันไฟอันนั้นก็เมื่อรมหนูตัวนั้นอยู่บได้ก็ปาวตกแม่น้ำคงคาไปหั้นและ” (มหาวิบาก น.3 บ.2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คังไฟ
<p>“กันเต ข้าแห่งพระพุทธเจ้าประกอบด้วยมหากรุณา ผู้ข้าก็ตั้งหุฟงใส่ใจจำเอาขัมมเทศนาแห่งพระพุทธเจ้าด้วยสิริสาเหนือหัวแห่งข้าและเมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็เทศนาขัมมอันนี้แล้ว” (มหาวิบาก น. 7 บ. 1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งหุ

รูปประโยค	คำกริยา
<p>“คนทั้งหลายลงพร่องได้อาผ้าพอกหัวเข้าไปในวัดเข้าไปเขตแดน เจดีย์ไม้สะหริ่มหาโพธิ์และประการ 1 ได้เสียดหายากเหยื่อใบตองหมากเกี่ยวถ่มน้ำลายและจี๋เยี้ยวและกินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าทั้ง 3 ประการ”</p>	<p>- ถ่มน้ำลาย</p>
<p>“คนทั้งหลายลงพร่องได้อาผ้าพอกหัวเข้าไปในวัดเข้าไปเขตแดน เจดีย์ไม้สะหริ่มหาโพธิ์และประการ 1 ได้เสียดหายากเหยื่อใบตองหมากเกี่ยวถ่มน้ำลายและจี๋เยี้ยวและกินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าทั้ง 3 ประการ” (มหาวิบาก น.9 บ.5)</p>	<p>- พอกหัว</p>
<p>“สัตตปุคคละญิงชายทั้งหลายฝูงใดได้อาของเจดีย์ และของพระเจ้าจ่ายกินบ่ได้ใช้แทน คนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากแห่งเขาได้ตกนารกนานประมาณว่าได้ 7 กัปปี” (มหาวิบาก น.8 บ.4)</p>	<p>- จ่ายกิน - ใช้แทน</p>
<p>“ดูราอานนทคนฝูงใดให้บังเกิดคือว่าใส่โทษแก่สังฆะหื้อแตกจากกันได้กระทำโทษแก่พ่อและแม่คนฝูงนั้นยอมได้ตกต่าป็นนารก” (มหาวิบาก น.7 บ.5)</p>	<p>- ใส่โทษ</p>
<p>“ประการ 1 ยังมีขุมอัน 1 เล็กก็ได้โยชนะ กว้างก็ได้โยชนะ ร้อยปีทิพย์ไหนเทวดาเอาพื้นผัดกาดและเม็ดมาใส่ขุมอันนั้นหื้อเต็มเพียงแผ่นดินตั้งอัน” (มหาวิบาก น.10 บ.4)</p>	<p>- ใส่ขุม - ใส่ใจ</p>

รูปประโยค	คำกริยา
“พระพุทธเจ้าก็ใช้ห้อมหาอนนทเถรถือเอาขังัมมิกรกะไปตักเอาขังน้ำแม่มาห้อม” (มหาวิบาก น.2 บ.1)	- ถือเอา
“พระพุทธเจ้าฉันเช้า (ข้าว) อันนั้นก็ด้วยวิบากพระพุทธเจ้าได้กินขึ้นหมุง่วนแล้วเลือดก็ถึงออกมาบัดเดียนั้นแล้วพระพุทธเจ้าก็กินมาสู่ป่าเชตวันอาราม” (มหาวิบาก น.1 บ.4)	- ถึงออก
“ดูราอนนทเมื่อพระตถาคตได้เกิดมาเป็นนายผู้ 1 ได้ใส่โทษแก่พระปัจเจกเจ้าตน 1 ด้วยวิบากอันนั้นบ่เสียดเมื่อคุณ (กุ) ได้เป็นพระในโลกลี้นางสุนทรีได้ใส่โทษแก่คุณ (กุ) พระตถาคตเพื่ออันและ” (มหาวิบาก น.4 บ.3)	- บ่เสียด
“ดูราอนนทคนฝูงใดให้บังเกิดคือว่าใส่โทษแก่สังฆะและมังสังฆะห้อมแตกจากกันได้กระทำโทษแก่พ่อและแม่คนฝูงนั้นยอมได้ตกตาป็นนารก” (มหาวิบาก น.7 บ.5)	- บังเกิด - มังสังฆะ
“ดูราอนนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ถือมิจนาทิจิอันผิดกรรมบรูคุณแก้วทั้ง 3 จำพวกบรูคุณท่านอันกระทำห้อมแก่ตนนั้น” (มหาวิบาก น.7 บ.4)	- ผิดกรรม
“กันเต ข้าแห่งพระพุทธเจ้าประกอบด้วยมหากรรมผู้ข้าก็ตั้งหูฟังใส่ใจจำเอาขังัมมเทศนาแห่งพระพุทธเจ้า” (มหาวิบาก น.7 บ.1)	- ใส่ใจ

ผลการวิเคราะห์การใช้คำสันธาน

รูปประโยค	คำสันธาน
<p>“พระพุทธเจ้าเมื่อนั้นเข้า (เข้า) ในเรือนกับทั้งชาว เจ้าภิกษุทั้งหลายได้ 500 คนเป็นบริวารพระพุทธเจ้าฉันเข้า (เข้า) อันนั้นก็ด้วยวิบากพระพุทธเจ้าได้กินชั้นหมู้ง่วนแล้วเลือดก็ถั่งออกมา บัดเดียนั้นแล้ว” (มหาวิบาก น.1 บ.4)</p>	- ก็
<p>“พระพุทธเจ้าเมื่อนั้นเข้า (เข้า) ในเรือนกับทั้งชาวเจ้าภิกษุทั้งหลายได้ 500 คนเป็นบริวาร” (มหาวิบาก น.1 บ. 3)</p>	- กับ
<p>“พระพุทธเจ้าก็กล่าวว่าคุณราอนนทอันนี้หากเป็นแต่ด้วยวิบากแห่งคุณ (คุณ) พระตถาคตแต่ภายหลังพ้นมาค้ำย” (มหาวิบาก น.2 บ.3)</p>	- แต่
<p>“คุณราอนนทเมื่อคุณ (คุณ) พระตถาคตได้เป็นมโหสถได้พรานแถวตพราหมณ์ห้อมันเอาแก้วกัณฑ์ได้คอกผูกไว้ห้อมันลำบาก” (มหาวิบาก น. 3 บ. 5)</p>	- เมื่อ
<p>“ด้วยวิบากแห่งสัตว์หญิงชายทั้งหลายเป็นดังเรือชาเมื่อนั้นพระพุทธเจ้าได้ยินถาคำจาแห่งมหาอนนท” (มหาวิบาก น. 6 บ. 3)</p>	- เมื่อนั้น
<p>“ อันว่าสัตพัญญุพระพุทธเจ้าตนสั่งสอนวิมุติวิสัยธรรมแก่เวไนยยะบริษัททั้งหลาย ปรารถนุเชิงอุปาสะกะผู้หนึ่ง ชื่อว่า จุนท ให้เป็นเหตุแก่ธรรมเทศนาญาณแล้วพระก็เทศนายังกรรมเทศนาอันนี้” (มหาวิบาก น.1 บ. 2)</p>	- แล้ว - หั้นและ - ให้

รูปประโยค	คำสันธาน
<p>“มหานอนนทธรเอาผ้ามาทบหือเป็น 3 ชั้น ปุหือ พระพุทธรเจ้าอนนทบฝ้งน้ำที่นั่นหั้นและพระ พุทธรเจ้าก็ใช้ห้อมหอนนทธรเจ้า” (มหาวิบาก น. 1 บ. 5)</p> <p>“ปรารฎเชิงอุปาสะกะผู้หนึ่งชื่อว่า จุนท ให้เป็น เหตุแก่ธัมมเทศนาญาณ” (มหาวิบาก น. 1 บ. 2)</p>	<p>- หั้นและ</p> <p>- ให้</p>

ตารางวิเคราะห์ความหมายของคำในพระธรรมเทศนาพื้นเมือง
เรื่อง มหาวิบาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการวิเคราะห์ด้านความหมายของคำ

รูปประโยค	ด้านความหมายของคำ
<p>“พระกัศณายังธรรมเทศนาอันนี้ สังกายนาจารย์เจ้ากฐหมาย ด้วยอภิกถยาณกถาว่า มหาวิปาก์ นี้แท้แล” (มหาวิปาก น. 1 บ.2)</p>	<p>- กฐหมาย เป็นความหมายโดยตรง ซึ่งหมายถึงจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน</p>
<p>“คนทั้งหลายฝูงใดได้คือสุขเกิดขึ้นเข้าไปใน <u>ช่วงแก้วและช่วงเจติยะและช่วงไม้มหาโพธิ์</u> และที่อื่นกฐหมายไว้หื้อแก่พระพุทธรเจ้า” (มหาวิปาก น.9 บ. 2)</p>	<p>- ช่วงแก้ว เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ลานวิหาร</p> <p>- ช่วงเจติยะ เป็นความหมายตามปริบท หมายถึงลานเจติย์</p> <p>- ช่วงไม้มหาโพธิ์ เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ลานต้นโพธิ์</p>
<p>“สัตตปุกคละญชชายทั้งหลายฝูงใดได้อาของเจติยะ และของพระเจ้าจ่ายกินไปได้ใช้แทนคนทั้งหลายฝูงนั้นวิปากแห่งเขาได้ตถนารกนานประมาณว่าได้ 7 กัปป” (มหาวิปาก น.8 บ.4)</p>	<p>- ใช้แทน เป็นความหมายตามปริบท หมายถึงทดแทน</p>
<p>“เราทั้งหลายเพิ่งรู้คั้งนี้เทอะ ยังมีคอยพูเขา ลูก 1 สูงได้โยชนะ กว้างก็ได้โยชนะร้อยปี ทิพย์ไหนเทวดาเอาผ้าทิพย์มาลวดคอยอันนั้น หื้อค้อมเพียงแผ่นดิน หื้อเสมอกันก็จึงได้ชื่อว่า กัปป 1” (มหาวิปาก น. 10 บ.3)</p>	<p>- คอยพูเขา เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง กูเขา</p>

รูปประโยค	ด้านความหมายของคำ
<p>“ดูราอานนทในกาละคาบ 1 กุพระตถาคตได้เป็นเด็กน้อยไปเลี้ยงวัวได้เอาไม้เหลี่ยมแทงลูกฟังกอนตัว 1” (มหาวิบาก น. 3 บ.4)</p>	<p>- เด็กน้อย เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง คนที่อายุยังน้อย</p>
<p>“คนทั้งหลายลงพร่องได้เอาผ้าพอกหัวเข้าไปในวัดเข้าไปเขตแดน เจติยะไม้สะหริ่มหาโพธิ์และประการ 1 ได้เสียดหยากเหยื่อใบตองหมากเคี้ยวถ่มน้ำลายและจีเชียวและกินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าทั้ง 3 ประการ” (มหาวิบาก น. 9 บ. 5)</p>	<p>- ถ่มน้ำลาย เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง ทำให้น้ำลายหรือสิ่งอื่น ๆ ออกจากปากโดยแรง</p>
<p>“ดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ถือมิจนาทิลูอันพิตรกรรมปฐักุณแก้วทั้งสามจำพวกปฐักุณท่านอันกระทำหื้อแก่ตนนั้น” (มหาวิบาก น.7 บ.4)</p>	<p>- คุณแก้วทั้งสาม เป็นความหมายเชิงอุปมา หมายถึง คุณพระรัตนตรัย คือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์</p>
<p>“สัตตปุกคละฉิงชายทั้งหลายฝูงใดได้อาของเจติยะ และของพระเจ้าจ่ายกินไปได้ใช้แทนคนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากแห่งเขาได้ตถนารกนานประมาณว่าได้ 7 กัปป์และ” (มหาวิบาก น.8 บ.4)</p>	<p>- จ่ายกิน เป็นความหมายตามปริบท หมายถึงเอาออกใช้หรือให้</p>
<p>“ดูราอานนทในกาละคาบ 1 พระตถาคตได้เป็นจำเลี้ยงวัวได้เอารัวไปหากินน้ำที่ขุนที่ร้ายวิบากอันนั้นท่านได้ไปตักเอาน้ำมาหื้ออุ (อุ) พระตถาคตนั้นนั้น” (มหาวิบาก น. 2 บ.3)</p>	<p>- จำเลี้ยงวัว เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ผู้เลี้ยงวัว</p>

รูปประโยค	ด้านความหมายของคำ
<p>“พระพุทธเจ้าฉันข้าว (ข้าว) อันนั้นก็ด้วยวิบาก พระพุทธเจ้าได้กิน<u>ขึ้นหมุ้ง่วน</u>แล้วเลือดก็ถึง ออกมาบัดเดียวนั้นแล้ว” (มหาวิบาก น.1 บ.4)</p>	<p>- <u>ขึ้นหมุ้ง่วน</u> เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ไล่คันของหมู</p>
<p>“จนทอุปาสะกะมานิมนต์เอาพระพุทธเจ้าเมื่อ ฉันเข้าในเรือนกับ<u>ทั้งชาวเจ้า</u>กิกขุทั้งหลายได้ ๕๐๐ คนเป็นบริวาร” (มหาวิบาก น.1 บ.3)</p>	<p>- <u>ชาวเจ้า</u> เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ถึง กิกขุสามเณร</p>
<p>“ดูราอาณนทเมื่อ<u>กุพระ</u>ตถาคตได้เป็นพระยา พรหมทัตได้เอาริพลไปด้วยหนทางที่ 1 ได้<u>หื้อ</u> <u>เจ้ารสี</u>ตน 1 ได้หนีเสียดหนทางนั้น” (มหาวิบาก น. 4 บ. 2)</p>	<p>- <u>เจ้ารสี</u> เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ถึง <u>นักบวช</u>ผู้อยู่ในป่า</p>
<p>“<u>ฝูงนิง</u>มี<u>ใจ</u>มายากับด้วย<u>ชาวเจ้า</u>ตนมีศีลแล้ว เมื่อพายุฉุนพ้อยได้ดิเตียนด้วย<u>คำอัน</u>ใดอัน 1 ตั้งอัน” (มหาวิบาก น.8 บ. 3)</p>	<p>- <u>ใจ</u>มายา เป็นความหมายตามปริบท หมายถึงมี<u>ใจ</u>เจ้าชู - <u>ฝูงนิง</u> เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง กลุ่มสตรี</p>
<p>“เราทั้งหลาย<u>เพิ่ง</u>รู้<u>ตั้ง</u>นี้<u>เทอะ</u> ยังมีคอยพู่เขาถูก 1 สูงได้โยชนะ กว้างก็ได้โยชนะร้อยปีทิพย์ ไหนดเวดาเอา<u>ผ้าทิพย์</u>มาลวดคอยอันนั้น<u>หื้อ</u> ล้อมเพียงแผ่นดิน<u>หื้อ</u>เสมอกันก็จึงได้<u>ชื่อ</u>ว่า กับปี 1 และ” (มหาวิบาก น.10 บ.3)</p>	<p>- <u>ผ้าทิพย์</u> เป็นความหมายแฝง หมายถึง เป็น<u>ผ้า</u>ของเทวดา</p>

รูปประโยค	ด้านความหมายของคำ
<p>“ดูราอานนทคนฝูงใดให้บังเกิดคือว่าใส่โทษแก่สังฆะและม้างสังฆะหือแตกจากกันได้กระทำโทษแก่พ่อและแม่คนฝูงนั้นยอมได้ตกต่าป็นนารก”(มหาวิบาก น.7 บ.5)</p>	<p>- บังเกิด เป็นความโดยตรง หมายถึง ทำให้เกิด</p>
<p>“ดูราอานนทเถรในกาละคาบ 1 กุ (กู) พระตถาคตได้ เป็นพระยาตน 1 ได้เสวยสัมปัตติ”(มหาวิบาก น.2 บ. 5)</p>	<p>- พระยา เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง ผู้เป็นใหญ่</p>
<p>“จุนทอุปาสะกะมานิมนต์เอาพระพุทธเจ้าเมื่อฉันเข้าในเรือนกับทั้งชาวเจ้าภิกขุทั้งหลายได้ 500 คนเป็นบริวาร”</p>	<p>- เจ้าภิกขุ เป็นความหมายตามปริบท หมายถึง พระภิกษุสงฆ์</p>
<p>“ดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ลักเอาของมีวิญญานและบ่มีวิญญานก็คือนั้นของอาจารย์และอุปัชฌาย์ของพระเจ้า พระธัมม พระสังฆะ ของบูชาไม้มหาโพธิ์ก็คือนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตกมหาโลธวนารก”</p>	<p>- พระเจ้า เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง พระพุทธเจ้า</p> <p>- พระธัมม เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง คำสั่งสอนในศาสนา</p>
<p>“ดูราอานนทในกาละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 ยังมีหนูตัว 1 แปรมุ้งอยู่ปายไม้ต้นนั้นควันไฟอันนั้นก็เมื่อรมหนูตัวนั้นอยู่บ่ได้ก็ปาวตกแม่น้ำลงคาไปหั้นและ”(มหาวิบาก น.3 บ.2)</p>	<p>- ปายไม้ เป็นความหมายโดยตรง หมายถึง บนยอดไม้</p>

รูปประโยค	ด้านความหมายของคำ
“ <u>นักปราชญ์</u> เจ้าทั้งหลายเพิ่งรู้คั้งนี้ ดั่งเรารู้มานี้”	- นักปราชญ์ เป็นความหมายโดยตรง หมายถึงผู้มีความรู้ความฉลาด
“มหาอานนทเถรเจ้าไปตักเอาน้ำที่ใต้น้ำที่นั่น ก็ชุ่มเสียได้ <u>น้ำใส</u> ”	- น้ำใส เป็นความโดยตรง หมายถึง น้ำสะอาด

ภาคผนวก ง
แบบฝึกภาษาอ่านหา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบฝึกภาษาถิ่นนา ที่ 2

เรื่อง การใช้คำ

นักเรียนจงจัดหมวดหมู่คำที่กำหนดให้ว่าเป็นคำประเภทใด โดยนำมาเขียนลงในตารางที่กำหนดให้

ก. แล้งแล้ง อดอด ฝูฝู ฝูฝู ฝูฝู
 ข. อดอด อดอด อดอด อดอด อดอด
 ค. อดอด อดอด อดอด อดอด อดอด
 ง. อดอด อดอด อดอด อดอด อดอด

ตารางประเภทคำ

คำนาม					
คำลักษณนาม					
คำสรรพนาม					
คำกริยา					
คำสันธาน					

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

แบบฝึกภาษาด้านหน้าที่ 4

เรื่อง ถำนวนโวหาร

คำชี้แจง นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วพิจารณาว่าประโยคที่ยกมาควรจะเป็นถำนวนโวหารใด โดยให้เลือก ข้อ ก ข ค ง จ ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ก. บรรยายโวหาร ข. พรรณาโวหาร ค. อุปมาโวหาร
- ง. สาธกโวหาร จ. เทศนาโวหาร

๑. " ๒. " ๓. " ๔. " ๕. "

๖. " ๗. " ๘. " ๙. " ๑๐. "

๑๑. " ๑๒. " ๑๓. " ๑๔. " ๑๕. "

๑๖. " ๑๗. " ๑๘. " ๑๙. " ๒๐. "

๒๑. " ๒๒. " ๒๓. " ๒๔. " ๒๕. "

๒๖. " ๒๗. " ๒๘. " ๒๙. " ๓๐. "

๓๑. " ๓๒. " ๓๓. " ๓๔. " ๓๕. "

๓๖. " ๓๗. " ๓๘. " ๓๙. " ๔๐. "

๔๑. " ๔๒. " ๔๓. " ๔๔. " ๔๕. "

๔๖. " ๔๗. " ๔๘. " ๔๙. " ๕๐. "

๕๑. " ๕๒. " ๕๓. " ๕๔. " ๕๕. "

๕๖. " ๕๗. " ๕๘. " ๕๙. " ๖๐. "

๖๑. " ๖๒. " ๖๓. " ๖๔. " ๖๕. "

๖๖. " ๖๗. " ๖๘. " ๖๙. " ๗๐. "

๗๑. " ๗๒. " ๗๓. " ๗๔. " ๗๕. "

๗๖. " ๗๗. " ๗๘. " ๗๙. " ๘๐. "

๘๑. " ๘๒. " ๘๓. " ๘๔. " ๘๕. "

๘๖. " ๘๗. " ๘๘. " ๘๙. " ๙๐. "

๙๑. " ๙๒. " ๙๓. " ๙๔. " ๙๕. "

๙๖. " ๙๗. " ๙๘. " ๙๙. " ๑๐๐. "

คำตอบคือ ข้อ.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

เฉลยแบบฝึกภาษาล้านนา ที่ 1

1. คำว่า **ซွ่คเคอ** (ช่วงแก้ว) เป็นคำประสม
2. คำว่า **ผ่ออเวจ** (ผ้าทิพย์) เป็นคำประสม
3. คำว่า **ไว๋อเวจ** (ใส่โทษ) เป็นคำประสม
4. คำว่า **บ่ออเวจ** (บ้านเมือง) เป็นคำซ้อน
5. คำว่า **อเวจเวจ** (จตุตถาย) เป็นคำซ้อน

เฉลยแบบฝึกภาษาล้านนา ที่ 2

คำนาม	ซุ่คเคอ	อเวจ	ผ่ออเวจ	ไว๋อเวจ	บ่ออเวจ
คำลักษณนาม	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ
คำสรรพนาม	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ
คำกริยา	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ
คำสันธาน	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ	อเวจ

เฉลยแบบฝึกภาษาล้านนา ที่ 3

1. คำว่า **ฮฺยฺคฺชฺอ** (คอยพูเขา) เป็นความหมายโดยตรง
2. คำว่า **ฮฺคฺลฺก** (ช่วงแก้ว) เป็นความหมายปริบท
3. คำว่า **ไยฺฮฺย** (ใจมายา) เป็นความหมายปริบท
4. คำว่า **ลฺลฺกฺดฺว** (คุณแก้วทั้งสาม) เป็นความหมายอุปมา
5. คำว่า **ฮฺอฺคฺจ** (ผ้าทิพย์) เป็นความหมายแฝง

เฉลยแบบฝึกภาษาล้านนา ที่ 3

คำตอบ คือ บรรยายโวหาร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก จ
พระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่อง มหาวิบาก
ปริวรรตเป็นภาษาไทย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ชมรมมหาวิบาก

หน้าที่ 1

นโม ตสฺสสตฺถุ มหาวิปากนฺติ อิมํ ชมฺมเทศนํ สตฺถาเชตวเน วิหรนฺโต จุนฺท อุปาสก อรพ
ภ กเถสิ มาริสสํ ตฺถุราบัณฑิตะเจ้าทั้งหลาย สัตถาอันว่าสัพพัญญุพระพุทฺธเจ้าตนสั่งสอน วิมุตติ
รัตตธัมม์แก่เวไนยยะบริษัททั้งหลาย ปรรากฺขิงอุปาสะกะผู้หนึ่ง ชื่อว่า จุนฺท ให้เป็นเหตุแก่ชมม
เทศนาญาณแล้วพระก็เทศนายังชมมเทศนาอันนี้ สังคายนาจารย์เจ้ากฤษฺมมา ยด้วยทิกัลยาณกถาว่า
มหาวิปากนี้แท้แล วรรณญาณอุปนิทานอันนี้ นักปราชญ์เจ้าทั้งหลายเพ็งรู้คั่งนี้ ตั้งเรารู้มานี้ จุนฺท
ปาสะกะมานิมนต์เอาพระพุทฺธเจ้าเมื่อฉันเข้าในเรือนกับทั้งชาว เจ้าภิกขุทั้งหลายได้ 500 คนเป็น
บริวารพระพุทฺธเจ้าฉันเข้าอันนั้นก็ด้วยวิบากพระพุทฺธเจ้าได้กินชั้นหมุง่วนแล้วเล็ดก็ถั่งออกมาบัด
เดียนั้นแล้ว พระพุทฺธเจ้าก็กินมาสู่ป่าเชตวันอาราม เล้า แล้วพระพุทฺธเจ้าก็ขึ้นมาถึงแม่น้ำที่ 1 ก็ยิน
ลำบากมากนักจึงจักห้อมหาอานนฺทเถรเอาฝ้ามาทบห้อมเป็น 3 ชั้น ปูห้อมพระพุทฺธเจ้านอนแทบฝั่งน้ำ
ที่นั่นหั้นและพระพุทฺธเจ้าก็ใช้ห้อมหาอานนฺทเถรเจ้า

หน้าที่ 2

ถือเอาชังชมมิกรกะไปตักเอาชังน้ำแม่มาห้อมหาอานนฺทเถรเจ้าไปตักเอาน้ำที่ใดน้ำที่นั่นก็ชุนเสีย
ได้น้ำใสจึงจักคั้นมาบอกแก่พระพุทฺธเจ้าหั้นและ พระพุทฺธเจ้าก็กล่าวว่าคุณาานนฺทอันนี้หากเป็นแต่
ด้วยวิบากแห่งกู พระตถาคตแต่พายหลังพินมาด้าย มหาอานนฺทเถรเจ้าก็ไปตักเอาน้ำอันชุนนั้นมาห้อม
แก่พระพุทฺธเจ้าหั้นและพระพุทฺธเจ้าก็ฉินน้ำอันชุนแล้วก็จักเอามาชังวิบากแห่งพระพุทฺธเจ้าอัน
กระทำแต่พายหลังมาอันนับบได้มาเทศนาแก่มหาอานนฺทเถรที่รู้คั่งนี้ และคุณาานนฺทในกาละ
คาบ 1 พระตถาคตได้เป็นจำเลียงว้าวได้เอาว้าวไปหากินน้ำที่ชุนที่ร้ายวิบากอันนั้นท่านได้ไปตักเอาน้ำ
มาห้อมคุณพระตถาคตฉินนั้น และที่ใดใส่ท่านไปหากินเอาก็กลายเป็นน้ำอันชุน เพื่อวิบากตถาคตเท่านี้
และ คุณาานนฺทเถรในกาละคาบ 1 คุณพระตถาคตได้ เป็นพระยาดน 1 ได้เสวยสัมปตติ กระทำการ
บ้านเมืองได้ชาวปีแล้วก็ได้ชังนางไว้ชาวห้องไว้เสพกามกิเลสด้วยวิบากเท่านี้กันจตุตถายจากอิตต
ภาวะอันเป็นพระยาก็ได้ไปตกรนรคปางนั้นนานได้ 8 หนึ่นปี กันเสียงวิบาก

หน้า 3

กรรมอันนั้นถูพระตถาคตก็จึงได้ไปเกิดในชั้นฟ้าดาวดึงสา ก้นจูดิจจากดาวดึงสาก็ได้เกิดมาเป็น เตมิ
 ยะ เหตุคั้งอันตถาคตรู้ชาติหลังก็บ่ปากจา ก็บ่เป็นพระยาก็จึงหนีออกไปบวชเพื่ออันและ ครุราอานนท
 ในกาละคาบ 1 เมื่อตถาคตยังสร้างสมพานได้ตั้งไฟพื้นไม้โคจรต้น 1 ยังมีหนูตัว 1 แแบ่งมั่งอยู่พาย
 ไม้ต้นนั้นควันไฟอันนั้นก็เมื่อรมหนูตัวนั้นอยู่บ่ได้ก็ป่าวตกแม่น้ำคงคาไปหั้นและ ด้วยวิบากอันนั้น
 กูพระตถาคตก็เกิดท้องแม่ได้ป่ายหนีออกไปจากเวียงมิถิราไปอยู่เมืองกบิลจัมปาจึงประสูติออก
 มา โหญ่ขึ้นมาอายุได้ 16 ปี ไปค้าสะเปา สะเปาก็แตกตกน้ำ สมุทรรได้ 1 วัน เพื่อกูพระตถาคตได้ตั้ง
 ไพรมหนูตัวนั้นและ ครุราอานนทในกาละคาบ 1 กูพระตถาคตได้เป็นเด็กน้อยไปเลี้ยงวัวได้เอาไม้เห
 ลี่ยมแทงลูกฟงพอนตัว 1 เมื่อกูได้เกิดเป็นสุวรรณสามพระยาก็ได้ยังกูก็ด้วยวิบากกูได้แทง
 ลูกฟงพอนเท่านั้นค้าย ครุราอานนทเมื่อกูพระตถาคตได้เป็นมโหสถได้พรานเกวตพราหมณ์ห้อมัน
 เอาแก้วคู้บได้ค้อผูกไว้ห้อมันลำบากเมื่อกู

หน้า 4

พระตถาคตได้เกิดเป็น กูริทัต อยู่จำอุโปสถศีลอ้ายถ่าพายขนตมาทำจัดหื้อคูลำบากเพื่อวิบากอันนั้น
 ค้าย ถัดนั้นเมื่อตถาคตได้เกิดเป็น จันทกุมาร ท่านจักข้าบรูชายันต์ด้วยวิบากเขื่องนั้นสันเดียวและ ครุรา
 อานนทเมื่อกูพระตถาคตได้เป็นพระยาพรหมทัตได้เอริพลไปด้วยหนทางที่ 1 ได้หื้อเจ้ารสีตน 1 ได้
 หนีเสียหนทางนั้นเมื่อกูพระตถาคตได้เกิดเป็นพระยาเวสสันตระกูลได้จับหนีจากราชการบ้าน
 เมืองเพื่ออันและ ครุราอานนทเมื่อพระตถาคตได้เกิดมาเป็นนายผู้ 1 ได้ใส่โทษแก่พระปัจเจกเจ้าตน 1
 ด้วยวิบากอันนั้นบ่เสี้ยง เมื่อกูได้เป็นพระในโลกลี้นางสุนทรีได้ ใส่โทษแก่กูพระตถาคตเพื่ออันและ
 ครุราอานนทเมื่อก่อนกูพระตถาคตได้ใส่โทษแก่เจ้าภิกขุตน 1 ชื่อว่าอานนท เมื่อกูได้เป็นสามเณร
 หน้อยวันนั้นและ เมื่อตถาคตได้เป็นพระ เกิดมาในโลกลี้นางสุนทรีได้ใส่โทษแก่กูพระตถาคตเพื่อ
 อันและ ครุราอานนทเมื่อก่อนกูพระตถาคตได้ใส่โทษแก่เจ้ารสีตน 1 ว่าท่านยังเสพกามกิเลสด้วย
 วิบากอันนั้นบ่เสี้ยงเทื่อ เมื่อกู

หน้า 5

พระตถาคตได้เกิดมาเป็นพระใน โลกนี้ท่านทั้งหลายได้ใส่โทษคู่พระตถาคตไปเสพกับด้วยนางสุนทรี เพื่ออันและดูราอานนทเมื่อก่อนคู่ได้เกิดเป็นเด็กน้อยผู้ 1 ได้เก็บเอาก้อนหินลงไว้หนทางที่พระปัจเจกเจ้าจักมาเมื่อคู่ได้เป็นพระเจ้าใน โลกนี้ข้างนาพาศิริมาอยู่ต่อนหนทางเพื่อว่าจักฆ่าคู่พระตถาคตเพื่ออันและ ดูราอานนทในกาลเมื่อก่อนได้เป็นเด็กน้อยหันท่านผู้อื่นมาปากคูก็อินว่าบ่ม่วนเสียทั่วว่าอัน เมื่อคู่ได้เป็นพระใน โลกนี้ ตถาคตเจ็บหัวและคอปองเพื่อวิบากอันนั้นและ ดูราอานนทในกาลเมื่อก่อนตถาคตได้เกิดเป็นภิกษุตน 1 เมื่อสอนลูกสิกข์คู่ได้คำผู้มีศีลว่าสูนี้เท่าดิกันเหล็กแดงตางเข้าว่าอัน เมื่อคู่ได้เป็นพระเจ้าเกิดมาใน โลกนี้วิบากคู่ได้กินเข้าแดงเพื่ออันและ ดูราอานนทเมื่อก่อนคู่ได้เป็นหมอยาผู้ 1 ได้ไปยาลูกเศรษฐีผู้ 1 อันเป็นพยาธิคู่ก็ได้แต่งยาปัจจุหือลูกเศรษฐีกินหือลำบากก็ด้วยวิบากอันนั้นเมื่อคู่ได้เป็นพระใน โลกนี้ก็ด้วยวิบากพายหลังมาบ่เสีย เมื่อปัจฉิมภาวนี้

หน้า 6

ก็ได้ราก็เป็นเลือดเพื่ออันและ ดูราอานนทบุคคลละหญิงชายทั้งหลายฝูงใดและได้กระทำตั่งคู่พระตถาคตหากได้กระทำมานี้ก็จักได้ต้องทุกขเวทนาคั่งกล่าวมานี้ทุกอันดีหลีและ อันนี้พระตถาคตกล่าวสังเขปด้วยอันห้อยก่อน และลำทุกข์ทั้งหลายอันกล่าวมานี้ก็มีมากนักและเมื่อพระพุทธรเจ้ากล่าวแล้วตั้งอันส่วนอันว่ามหาอานนทเถรเจ้าไหว้พระพุทธรเจ้าว่าดั่งนี้ กันเต ข้าแต่พระพุทธรเจ้าคนทั้งหลายกลางพร่องนั้นได้เกิดมา ในสัญจิวนารกและโลรุนารกและต่าป็นนารกและอวีจันารกทั้งหลาย ๘ หม้อ นี้ด้วยวิบากแห่งสัตว์หญิงชายทั้งหลายเป็นดั่งรือชา เมื่อนั้นพระพุทธรเจ้าได้อินถาคำจาแห่งมหาอานนทเถรเจ้าด้วยทิพพิโสตาแล้วพระพุทธรเจ้าจึงกล่าวว่าดูราอานนทพระตถาคตพาเพ็งบารมีธรรมทั้งหลายนานประมาณได้ 4 อสงไขยปลายแสนมหากัปปัจจุจักได้ตรัสพยาสาัพัญญูเป็นพระเพื่อจัก ตรัสความสลั่ง สันเทหะ แก่นและเตวดาทั้งหลายผิวว่าท่านทั้งหลายใครรู้จุงจักตั้งใจฟังด้วยอันคบบำดั่งพระตถาคตจักกล่าววิบากแห่งสูท่านทั้งหลายนี้และ ที่นั้นมหาอานนทจึงไหว้พระพุทธรเจ้าว่า กันเต ข้าแห่งพระพุทธรเจ้า

หน้า 7

ประกอบด้วยมหากรุณา ผู้ข้าก็ตั้งหูฟังใส่ใจจำเอาซึ่งธรรมเนียมเทศนาแห่งพระพุทธเจ้าด้วยสิริสาเหนือหัว
 แห่งข้าและเมื่อนั้นพระพุทธเจ้าก็เทศนาธรรมอันนี้แล้ว เป็นอันกว้างขวางดังนี้แล้วคนทั้งหลายลง
 พร่องได้ฆ่าสัตว์ทั้งหลายมีต้นว่า แพะและสุนัขเหตุตั้งอันเขาทั้งหลายได้ตักสังฆตนารกและดูรา
 อานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ใส่โทษแก่คนอันหาพะหยาบได้ก็ดีได้ติเตยนินทาผู้มีศีลก็ได้ตัก
 อบายภูมि คือว่า โลธวนารกและดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้รักเอาของมีวิญญานและมี
 วิญญานก็ดีอันเป็นของอาจารย์และอุปัชฌาย์ของพระเจ้า พระธรรม พระสังฆะ ของบูชาไม้มหา
 โพรทก็ดีคนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตักมหาโลธวนารก และดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ถืออิมฉลาทิสอัน
 ผิดธรรมบัญญัติแล้วตั้ง 3 จำพวกบัญญัติท่านอันกระทำหือแก่ตนนั้น ปุคคะผู้นั้นได้ตักบันนารก
 และดูราอานนทคนฝูงใดให้บังเกิดคือว่าใส่โทษแก่สังฆและมังสังฆหือแตกจากกันได้กระทำโทษ
 แก่พ่อและแม่คนฝูงนั้นย่อมได้ตักตักบันนารก และดูราอานนทคนทั้งหลายฝูงใดได้ฆ่าสามเณรก็ดี
 ภิกขุและภิกขุณีและคนสามัญก็ดีแม่น

หน้า 8

แต่คำปากว่าจักข้าก็ตักคนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตักอวิจันารกและได้ส่วยทุกข์กว่าหมื่นปีและ ดูราอานนท
 คนใดได้ฆ่าผู้แก่กว่าตนได้ตักโลธวนารกนานประมาณกับปี 1 ปุคคะผู้ใดได้ใส่โทษแก่ครูบา
 อาจารย์และ อุปัชฌาย์พ่อแม่ ปุคคะทั้งหลายฝูงนั้นได้ตักนารกนานประมาณว่าได้ 4 กับปีและ คน
 ทั้งหลายฝูงใดได้ฆ่าเจ้าสามเณรภิกขุและภิกขุณี และอรหันตาสาวกะก็ดี ได้ติเตยนินทาก็ดีและ
 ปุคคะทั้งหลายฝูง ได้ตักนารกนานประมาณว่าได้ 8 กับปี และคนทั้งหลายฝูงใดได้เอาเข้าของท่าน
 ทั้งหลาย ก็ถือว่าเป็นหนี้ท่านบได้ใช้ได้แทนคนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตักนารกนานประมาณว่าได้ 4 กับปี
 และฝูงหญิงมีใจมายากับด้วยชาวเจ้าตนมีศีลแล้วเมื่อพ่ายลุนพ้อยได้ติเตยนด้วยคำอันใดอัน 1 ตั้งอัน
 ปุคคะฝูงนั้นได้ตักนารกนานประมาณ 2 กับปี และสัตตปุคคะหญิงชายทั้งหลายฝูงใดได้เอาของเจติ
 ยะ และของพระเจ้าจ่ายกินบได้ใช้แทน คนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากแห่งเขาได้ตักนารกนานประมาณว่า
 ได้ 7 กับปีและคนทั้งหลายได้ฆ่าพ่อตีแม่ได้ฆ่าชีวิตพราหมณ์ได้กระทำโทษแก่อุปัชฌาย์แม่นติเตยน
 นินทาก็ตักนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากเขาจักได้ตักนารกนานประมาณว่าได้

หน้า 9

7 กัปปี ก็มีและคนฝูงใดได้ค่าเทวดา อินดา พรหม และพระติส พระจัน คนทั้งหลายฝูงนั้นวิบากแห่งเขาได้ตกนานประมาณ 9 กัปปีและ คนฝูงใดได้โลกเอาเขตแดนได้กฎหมายไว้แห่งท่านผู้อื่น และ โลกเอาของท่านมีต้นว่าบ้านเมืองไร่สวนเรียกพื้นประมาณ คนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตกนารกด้วยวิบากแห่งเขานานประมาณ 10 กัปปีและคนทั้งหลายฝูงใดได้ที่อุบถกบดินเข้าไปในช่วงแก้วและช่วงเจดีย์และช่วงไม้มหาโพธิ์และที่อันกฎหมายไว้หื้อแก่พระพุทเจ้าแผ่นดินชั้วยาน ช้างม้า รถสิ่วกยคนทั้งหลายฝูงนั้นได้ตกนารกนานประมาณ 30 กัปปี เมื่อพายุฉุนได้เกิดเป็นผีเป็นเผดมีตสูงได้ 60 โยชนะมีตัวใหญ่ 8 พันวามีตีนมือปุดคะจังกอ และคนทั้งหลายลงพร่องได้อาผ้าพอกหัวเข้าไปในวัดเข้าไปเขตแดน เจดีย์ไม้สะหริ่มมหาโพธิ์และประการ 1 ได้เสียดหายากหื้อโอบตองหมากเกี้ยว ถ่มน้ำลายและขี้เยี่ยวและกินเหล้าเข้าไปในช่วงแก้วเจ้าตั้ง 3 ประการ แล้วกินเหล้าพ้อยสูตรเทศนาธัมม์หื้อท่านฟังก็ตีได้ตกนารก

หน้า ที่ 10

กันพื้นจากรกแล้วได้มาเป็นผีเผดมีหัวยาวได้ 9 โยชนะมีลิ้นยาวได้ 7 โยชนะ มีตสูงได้ 25 โยชนะด้วยกัมมวิบากอันได้ดูคณิน้ำเหล้าแล้วสูตรและเทศนาธัมม์นั้นได้เสวยทุกขเวทนาหนักและคนทั้งหลายผู้ใดได้ นั่งสูงเหลือผู้เฝ้าผู้แก่ผู้มีศีลกว่าตนบได้สุมาเมื่อพายุฉุนได้ตกนารกแล้วได้เกิดมาเป็นง่วงเป็นอ้งเป็นอะบ่จางปากจาเป็นถ้อยเป็นคำเอามือชี้พื้นชี้เพ้แผ่นดินเกิดมาเป็นสัตว์ก็ตีได้เสวยทุกขเวทนาหนักกว่าหมื่นกัปปีและเหตุตั้งรือได้ชื่อว่ากัปปี 1 ชา เราทั้งหลายเพิ่งรู้ตั้งนี้เทอะยังมีคอยพุกเขาลูก 1 สูงได้โยชนะ กว้างก็ได้โยชนะร้อยปีทิพย์ไหนดเวดาเอาผ้าทิพย์มาลาดคอยอันนั้นหื้อค้อมเพียงแผ่นดิน หื้อเสมอกันก็จึงได้ชื่อว่ากัปปี 1 และประการ 1 ยังมีขุมอัน 1 เล็กก็ได้โยชนะกว้างก็ได้โยชนะร้อยปีทิพย์ไหนดเวดาเอาพื้นผัดกาดและเม็ดมาใส่ขุมอันนั้นหื้อเต็มเพียงแผ่นดินตั้งอันจึงได้ชื่อว่ากัปปี 1 และ พระพุทเจ้าเทศนาแก่มหาอนนทเถรเจ้าก็มีด้วยประการตั้งกล่าวมานี้ก็มีวันนั้นและ มหาวิปาก์ นิฐิต์ ขี้อันกล่าวขังมหาวิบากชาดกอันหื้ออันแควบก็บังคมสมเสร็จ แล้วท่านนี้ก่อนแลฯ

ภาคผนวก ฉ
พระธรรมเทศนาพื้นเมือง เรื่องมหาวิบาก ฉบับภาษาล้านนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หน้า ๒

๒๓๖
 ๑
 ๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

๑
 ๒
 ๓
 ๔
 ๕
 ๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๑๐
 ๑๑
 ๑๒
 ๑๓
 ๑๔
 ๑๕
 ๑๖
 ๑๗
 ๑๘
 ๑๙
 ๒๐
 ๒๑
 ๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐
 ๓๑
 ๓๒
 ๓๓
 ๓๔
 ๓๕
 ๓๖
 ๓๗
 ๓๘
 ๓๙
 ๔๐
 ๔๑
 ๔๒
 ๔๓
 ๔๔
 ๔๕
 ๔๖
 ๔๗
 ๔๘
 ๔๙
 ๕๐
 ๕๑
 ๕๒
 ๕๓
 ๕๔
 ๕๕
 ๕๖
 ๕๗
 ๕๘
 ๕๙
 ๖๐
 ๖๑
 ๖๒
 ๖๓
 ๖๔
 ๖๕
 ๖๖
 ๖๗
 ๖๘
 ๖๙
 ๗๐
 ๗๑
 ๗๒
 ๗๓
 ๗๔
 ๗๕
 ๗๖
 ๗๗
 ๗๘
 ๗๙
 ๘๐
 ๘๑
 ๘๒
 ๘๓
 ๘๔
 ๘๕
 ๘๖
 ๘๗
 ๘๘
 ๘๙
 ๙๐
 ๙๑
 ๙๒
 ๙๓
 ๙๔
 ๙๕
 ๙๖
 ๙๗
 ๙๘
 ๙๙
 ๑๐๐

หน้า 4

๒๓๖
 ๒๓๗
 ๒๓๘
 ๒๓๙
 ๒๔๐

...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...

หน้า 10

๑๓๖๖
 ๑๓๖๗
 ๑๓๖๘
 ๑๓๖๙
 ๑๓๗๐
 ๑๓๗๑
 ๑๓๗๒
 ๑๓๗๓
 ๑๓๗๔
 ๑๓๗๕
 ๑๓๗๖
 ๑๓๗๗
 ๑๓๗๘
 ๑๓๗๙
 ๑๓๘๐
 ๑๓๘๑
 ๑๓๘๒
 ๑๓๘๓
 ๑๓๘๔
 ๑๓๘๕
 ๑๓๘๖
 ๑๓๘๗
 ๑๓๘๘
 ๑๓๘๙
 ๑๓๙๐
 ๑๓๙๑
 ๑๓๙๒
 ๑๓๙๓
 ๑๓๙๔
 ๑๓๙๕
 ๑๓๙๖
 ๑๓๙๗
 ๑๓๙๘
 ๑๓๙๙
 ๑๔๐๐

๑๔๐๑
 ๑๔๐๒
 ๑๔๐๓
 ๑๔๐๔
 ๑๔๐๕
 ๑๔๐๖
 ๑๔๐๗
 ๑๔๐๘
 ๑๔๐๙
 ๑๔๑๐
 ๑๔๑๑
 ๑๔๑๒
 ๑๔๑๓
 ๑๔๑๔
 ๑๔๑๕
 ๑๔๑๖
 ๑๔๑๗
 ๑๔๑๘
 ๑๔๑๙
 ๑๔๒๐
 ๑๔๒๑
 ๑๔๒๒
 ๑๔๒๓
 ๑๔๒๔
 ๑๔๒๕
 ๑๔๒๖
 ๑๔๒๗
 ๑๔๒๘
 ๑๔๒๙
 ๑๔๓๐
 ๑๔๓๑
 ๑๔๓๒
 ๑๔๓๓
 ๑๔๓๔
 ๑๔๓๕
 ๑๔๓๖
 ๑๔๓๗
 ๑๔๓๘
 ๑๔๓๙
 ๑๔๔๐

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พระปลัดชัชวาล ไชยวัง
วัน เดือน ปี ที่อยู่ปัจจุบัน	6 เมษายน 2514 วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ตำบลพระสิงห์ เขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดร่องวัวแดง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2541	เปรียญธรรม 2 ประโยค สำนักเรียนวัดร่องวัวแดง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2542	ศาสนศาสตรบัณฑิต (เอกภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2539-2549	เลขานุการเจ้าคณะอำเภอสันกำแพง-กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2543-2549	ครูสอนวิชาภาษาไทยและภาษาล้านนา โรงเรียนธรรมราชศึกษา (วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่